

N:o 94.

Kuudentenatoista Sunnuntaina Kolminaisuuden päivästä.

Evank. Luukk. 7: 11–17.

Ja tapahtui, että Jeesus meni kaupunkiin, joka Nain kutsutaan, ja hänen kanssansa meni monta hänen opetuslastansa, ja paljon väkeä. Mutta koska hän kaupungin porttia lähestyi, katso, kuollut kannettiin ulos, joka oli äitinsä ainoa poika, ja se oli leski. Ja paljon kaupungin kansasta kävi hänen kanssansa. Koska Herra hänen näki, armahti hän hänen päällensä ja sanoi hänelle: älä itke. Ja meni ja rupesi paariin: (ja kantajat seisahtuivat) ja hän sanoi: nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse ylös. Ja kuollut nousi istualle, ja rupesi puhumaan: ja hän antoi sen äitillensä. Ja pelko tuli kaikille, ja kunnioittivat Jumalaa, sanoen: suuri profeeta on nousnut meidän sekaamme, ja Jumala on hänen kansaansa etsinyt. Ja tämä sanoma kuului hänestä kaikkeen Juudeaan, ja kaiken sen lähi maakunnan ympäri.

Tässä evankeliumissa näette, kuinka evankelista jälleen kertoo erään Jumalan ihmetyön saadakseen meidän sydämemme luotamaan Herraan sellaisessakin tilassa, jossa tämä leski sillä kertaa oli. Eihän tämä ole kirjoitettu lesken tähden vaan niiden vuoksi, jotka evankeliumia tulevat kuulemaan maailman loppuun asti, ja joihin mekin kuulumme.

Ensiksikin näet tässä Kristuksen osoittavan leskelle sellaisen hyväntuon ja armon, että meidän totisesti täytyy tunnustaa hänen ei sitä ansainneen. Tuossapa hän käy kaupungista ulos ystävineen eikä ole siinä muuta kuin itkua ja voivotusta. Vaimo parka ei ole mitään vähemmin ajatellut, kuin että saisi poikansa elävänä jälleen kaupunkiin viedä, ja sen vuoksi hän ei sitä pyydäkään eikä rukoile, paljoa vähemmin oli hän sen ansainnut. Ei hän ollut mitenkään aavistanut Kristuksen siihen tulevan, eipä hän ollut Kristusta tuntenutkaan eikä ollenkaan tietänyt hänen ihmisiä auttavan, joten siis mistään ansiosta ja valmistuksesta ei puhuttakaan.

Tämä kaikki on nyt sitä varten kirjoitettu, että samoin kuin hyväntuon tapahtuu tälle leskelle ilmaiseksi ja sulasta armosta, ainoastaan koska Kristus **armahti** häntä, samoin voimme mekin yleensä päättää kaikista Jumalan hyvistä töistä, että ne tehdään meille kaikki ilman ansiotamme ennen kuin niitä pyydämme. Hän panee perustuksen ja alkaa. Mikä siihen on sitten syynä? Hän **armahtaa** meitä. Näin pysyy se Jumalan armona, sillä jos me sen ansaitsisimme, ei se mikään armo olisi. Ja se tapahtuu sen vuoksi, että voisimme sanoa: Sinä olet armollinen Jumala, joka teet hyvää ansaitsemattomillekin.

Tämä saarna tuntuu meistä keveältä, mutta missä ovat ne, jotka sen sydämestään uskovat? Jos uskoisimme, että kaikki tapahtuu meille Jumalan armosta ja laupeudesta, niin ilosta joka päivä hypähtelisimme, sydänriemastuisi ja olisi aina taivaassa. Kun sitten keran sinne tulemme, saamme nähdä näin olevan; nyt sitä ei kukaan usko. Tämän maailman jumalalla perkeleellä on niin suuri valta maan päällä, ettemme näe emmekä tunne Jumalan

töitä, jonka vuoksi ne eivät painu sydämeemme kukaan, sillä me väärinkäytämme Jumalan hyviä töitä ja olemme aivan kiittämättömiä häntä kohtaan.

Jos ainoastaan muistaisin, että hän on antanut minulle silmät, totisesti sangen suuren aarteen, niin eipä olisi ihme, vaikka itseäni kuoliaaksi häpeisin kiittämättömyyttäni, koska en ole vielä koskaan tästä hyvästä kiittänyt. Mutta me emme huomaa tätä hyvää työtä ja jaloa aarretta, sillä se on liian yleinen. Vaan jos joskus lapsi syntyy sokeana, kyllä silloin tuskasta voitotellaan ja nähdään, mikä kallis jäsen silmä on ja mikä Jumalan lahja terve ja eheä muoto on. Siitä on etua meillä koko elämässämme ja sen puuttuessa saattaa moni kuolemaakin toivottaa, eikä kuitenkaan ole ketään, joka siitä Jumalata kiittäisi. Katso koko ruumistasi, niin havaitset kaikkialla Jumalan armon ja hyvyyden.

Sentähden lausuukin Ps. 33: 5: **Maa on täynnänsä Herran laupeutta.** Psalmistolla oli avoimet silmät ja hän saattoi syvälle katsoen nähdä, että koko maailma on täynnä Jumalan hyvyyttä ja laupeutta. Mutta mistä on tämä hyvyys tullut? Olemmeko sen ansainneet? Emme, vaan niin on Jumalalle kelvannut, joka niin tuhlaa lahjojansa maailmalle, että niitä saavat sekä kiittämättömät, että kiittollisetkin. Meitä suututtaa, jos meidän marka tai pari tai vähemmän täytyy turhaan kuluttaa, mutta kuinka paljon Jumala joka päivä jakelee lahjojansa maailmassa, jossa ei ketään ole, joka edes yhdestäkään häntä kiittäisi? Niin, kuka niitä edes sellaisina pitääkään?

Meidän tulisi katsella koko luomakuntaa, silloinpa huomaisimme siinä Jumalan runsaan laupeuden. Matt. 5: 45 sanoo Kristus: **Hän sallii aurinkonsa koittaa niin pahain ylitse kuin hyväinkin, ja antaa sataa niin väärille kuin vanhurskaillekin.** Aivan kuin sanoisi: Hän tuhlaamalla jakelee lahjojaan, mutta ku-

ka häntä edes kiittää siitä? Hän valaisee minun ja sinun silmäsi, mutta sitä ei kukaan tunne Jumalan lahjaksi. Jos aurinko ei jonakuna päivänä nousisi tai vasta kolme tuntia myöhempään, mikä hätä ja hämmästys siitä syntyisi? Kuinka töllistelisimmekään suu ja silmät auki? Silloin sanoisi jokainen: Jumalan olkoon kiitos ja ylistys, kun on asettanut meille sellaisen valkeuden! Mutta koska aurinko joka päivä nousee ja tulee näkyviin oikealla ajalla, niin ei kukaan pidä sitä hyvänä tekona.

Sama on myöskin laita sateen, pellon viljan ja kaiken luomakunnan. Antimet ovat ylön runsaita, hyviä tekoja tuhlataan meille joka päivä, jonka vuoksi emme niitä havaitse. Toisinaan sitten sallii Jumala ihmisen joutua tuskkaan ja hätään, vaivaan ja murheeseen, että näyttäisi, ikäänkuin ei maailmalla olisikaan mitään Jumalata, hän tekee jonkun sokeaksi, raajarikoksi, vesitautiseksi, antaa jonkun kuolla kuin lesken pojan tässä, sillä ne ovat hänen luontokappaleitansa, joille hän voi tehdä mitä tahtoo. No, miksi hän nyt näin tekee? Hän tekee näitä noin ylön runsaasti sen vuoksi, että havaitsisimme hänen hyvyytensä.

Sentähden, kun opetuslapset (Joh. 9: 3) kysyivät Herralta sokeasta miehestä, oliko hän vai hänen vanhempansa syntiä tehneet, vastasi Herra ja sanoi: **Ei tämä syntiä tehnyt eikä hänen vanhempansa, mutta että Jumalan työt hänessä ilmoitettaisiin.** Hän tarkoittaa: Jumala tahtoo tulla ylistetyksi tämän sokean kautta. Näkeehän Jumala, etteivät kaiken maailman tavarat hellytä sydämiämme. Sen vuoksi tekee hän sulasta armostaan sen hyvän lisäksi, että asettaa sokean silmäimme eteen, jotta älyäisimme, mikä kallis aarre meillä on näkemisen lahjassa, ja jotta, koska emme terveissä havaitse hänen armoansa ja hyvää tekoansa, edes viallisista sen tuntisimme ja älyäisimme. Sen vuoksi täytyi siis tämän olla sokea, että toiset itsensä tuntisivat ja sanoisi-

vat: Ah, hyvä Jumala, mikä kallis lahja ja suuri etu minulla on, kun ruumis on terve ja kasvot eheät. Mutta kukaan ei sitä sydämelensä laske, sanommepa pian: Onhan lehmäläkin silmät! Mutta jos sokea olisit, kyllä vahingon hyvästi tuntisit, josta nyt terveenä ja Jumalan hyvien tekojen nautinnossa et mitään tiedä.

Näin on tapahtunut tällekin leskelle, jossa Jumala tahtoo näyttää, minkälainen Jumala hän on, kuinka hän meistä pitää ja kuinka meidän tulee hänestä pitää. Tällä vaimolla on kaksi onnettomuutta kannettavana. Ensiksi on hän leski, sillä jo siinä on kylliksi onnettomuutta vaimolle, että on yksikseen jätetty sekä ettei hänellä ole ketään, jolta voisi turvaa saada. Sen vuoksi Raamatussa usein sanotaan Jumalaa leskien ja orpojen isäksi, esim. Ps. 68: 6: **Herra on orpoin Isä ja leskein tuomari.** Toiseksi on hänellä yksi ainoa poika, jonka kuollessa hän taasen menettää turvansa. Näin Jumala riistää häneltä pois miehen ja pojan; hän olisi paljo mieluummin kadottanut kodin ja konnaan jopa oman elämänsäkin kuin poikansa ja miehensä, mutta Herra menettelee toisin. Miehen eläessä ei vaimo havainnut, mikä lahja miehessä oli, mutta vasta tämän kuoltua hän tuli sen tuntemaan. Miehen eläessä hän ajatteli: Onhan muillakin vaimoilla miehet, mutta sitten hänen kuoltuaan tuli hän havaitsemaan mitä miehessä oli kadottanut.

Samoin ei hän myöskään poikansa terveenä ja reippaana ollessa tuntenut Jumalan lahjaa, mutta vasta hänen kuoltuaan hän havaitsee, mikä aarteen hän on kadottanut. Ennen ei hän olisi paljon poikansa hyväksi kulluttanut, mutta nyt tämän kuoltua uhraisi hän kaikki ja itsensäkin sen edestä. Sama on meidänkin laitamme. Niitä on monta, jotka eivät kymmentäkään markkaa kuluta lastensa kasvattamiseen, mutta lapsen kuoltua toivottele-

vat vanhemmat: Oi, jospa Jumala olisi suonut hänen elää, totta antaisin monta sataa markkaa siitä! Miksi et ennen sitä tehnyt, että hän olisi oppinut jotakin? Mikä on syy? Sinä et tunne Jumalan hyvää työtä ja lahjoja. Sanalla sanoen, maailma pysyy maailmana, eikä se siitä parane.

Vaimo eleli tietämättä, mitä Jumala oli hänelle antanut, mutta pian täytyi hänen saada kokea se. Aivan äkkiarvaamatta ja hänen huoltomimpana ollessaan, tuleekin Jumala, koettelee vaimoa hiukan, opettaa hänelle tapoja, ottaa häneltä miehen ja pojan pois. Tämä kaikki on sen vuoksi kirjoitettu, että tätä esimerkkinä pitäen oppisimme tuntemaan Jumalan, joka meille osoittaa laupeutensa siinä, että antaa meille terveen ruumiin, virheettömän muodon ja muita lahjoja. Ei hän anna niitä sitä varten, että niihin ilosi panisit, vaan että tietäisit, kuinka hänestä on pidettävä. Jos hän ottaa sinulta pois jonkun jäsenen, sallii vaimosi kuolla tai toisen silmäsi turmeltua, tapahtuu se kaikki sen vuoksi, että havaitsisit mitä sinulla on ollut.

Siinäpä se onkin kaikkein evankeliumien yhteinen oppi, että näkisimme, minkälainen Jumala meillä on. Sitä meille tässäkin evankeliumissa osoitetaan, ettei hän tahdo ketään hyljätä; sen vuoksi hän uudestaan antaa vaimon havaita, minkälainen Jumala hänellä on. Kun hän nimittäin nyt oli yksikseen jäänyt, kun hänellä ei ollut miestä eikä poikaa enään, silloin lähestyy Kristus häntä osoittaen mikä mieli hänellä on häntä kohtaan ja sanoo: Opi uskomaan, luota Jumalaan, tunne hänet, jonka edessä elämä ja kuolema ovat yksi asia, rohkaise sydämesi ja mielesi, älä itke, ei ole mitään hätää. Sen lisäksi hän herättää kuolleen ja antaa hänet jälleen äidille.

Tämmöisiä ja muita ihmeitä tekee Jumala, että sydän oppisi, kuinka sen tulee käyttäytyä häntä kohtaan ja mitä sillä on häneltä odotet-

tavissa. Vaimo tuossa uskoi poikansa menneeksi ja olevan mahdotonta, että hän enään voisi eläväksi tulla. Niin, jospa joku olisi sanonut, ettei tuntiakaan kuluisi, ennen kuin hänen poikansa eläväksi tulisi, olisi hän pitänyt sitä mielettömyytenä ja sanonut: Mahdollisempaa on, että taivas putoaa maahan, kuin että poikani jälleen eläväksi tulee. Mutta katsokaa, silloin tulee jumala aivan äkkiarvaamatta ja toteuttaa sen, jota hän mahdottomana asiana ei olisi uskaltanut rukoillakaan häneltä, ja tekee hänen poikansa jälleen eläväksi.

Miksi toki Jumala näin tekee? Siihen vastaamme: hän sallii ihmisten joutua niin syvälle vaaraan ja ahdinkoon, ettei yhtään mitään neuvoa eikä apua enään ole, ja vaatii kuitenkin, että emme epäilisi vaan turvaisimme häneen, joka voi mahdottoman mahdolliseksi tehdä ja tyhjästä kaikkea luoda. Jos niin syvälle ja lujaan olisit syntiin vajonnut, että sydämesikin kieltäisi kaiken Jumalan armon ja laupeuden, ja jos pitäisit tilasi aivan auttamattomana, jommoiseen tuskaan ja hätään moni omatunto joutuu, niin käännä ja katso, kuinka hyväksi ja ystävälliseksi Jumala itsensä kuvaa evankeliumissa Kristuksen kautta, ja silloin olet havaitseva hänen hyvän sydämensä sinua kohtaan, sillä hänen tarkoituksensa ei ole kirotta ja hyljätä sinua vaan pelastaa sinun sielusi ijankaikkisesti. Sitäpä varten tuollaisia ihmistöitä kerrotaankin ja niiden tarkoituskin on osoittaa meille, että samoin kuin Jumala Kristuksen kautta auttaa ruumiillisesti tätä vaimoa, samoin tahtoo hän meitäkin auttaa ijankaikkisesti ei ainoastaan ruumiillisesti vaan paljoa enemmän hengellisestikin sielun suhteen, jos vaan sellaista hänestä uskomme.

Mutta kaikki Jumalan ihmeet ja teot näyttävät meidän silmissämme mahdottomilta ja luonnon onkin mahdotonta niitä ymmärtää. Näin on laita sen vuoksi, että Jumala tunnettaisiin kaikkivaltiaaksi luojaksi, joka mahdot-

toinan voi mahdolliseksi tehdä ja tyhjästäkin jotain luoda. Mahdotonta on mielestäni, että minun kuoltuani pitäisi jälleen eläväksi tulla, ja vaikka sitä rukoilisin kaikilta enkeleiltä ja kaikilta pyhiltä, ei siitä kuitenkaan mitään tulisi. Mihin silloin vapaa tahto kykenee? Kuitenkin voin minä kuollessani sanoa: Minä elän, en itsestäni, vaan koska tiedän Jumalani sellaiseksi, joka ei mitään tuosta puusta tee, joka tuossa on edessäni, vaan jonka luonto ja laatu on sellainen, että voi mahdottoman tehdä mahdolliseksi ja tyhjästäkin jotain. Muutoin ei hän olisi totinen oikea Jumala.

Jos siis kuolema olisi tässä enkä minä saisi enään elää, täytyisi minun kuitenkin voida sanoa: Minä elän sittenkin ja tahdon elää, sillä kuolema, joka ympärilläni on, on kuin pieni tulen kipinä, ja elämä kuin suuri meri. Tuota nyt ei voi järki käsittää, mutta kenellä usko on, hän tietää sen varmaan, hän tietää kuoleman pieneksi tulenkipinäksi, joka on meren keskellä ja sammuu siinä silmänräpäyksessä. Jumala on kaikkivaltias, mutta joka uskoo, hän on Jumala, sen vuoksi on hänellä myös elämä keskellä kuolemaa. Samoin myöskin köyhä, joka uskoo, ajattelee niinkuin edellinen kuolemassa: Niin, köyhyys on tulenkipinä ja rikkaus on meri, silmänräpäyksessä saattaa köyhyys olla matkassaan ja minä rikkaaksi tulla. Sillä se Jumala, jonka kädessä ja vallas- sa on kaikki, on hänen uskossa yltympäriinsä piirittänyt. Sama on laita häpeänkin; jos jonkun maine ja hyvä nimi tahrataan, niin arvelevat ihmiset asian olevan auttamattomissa, mutta jos uskot ja turvaat Jumalaan, niin on hänelle silmänräpäyksen työ saattaa sinut jälleen suureen kunniaan. Hän meidän Jumalamme, voi äärimmäisen köyhyiden muuttaa suureksi rikkaudeksi ja suuren häpeän sanomattomaksi kunniaksi. Sama on synninkin laita; jos uskot, niin on synty vanhurskauteen verrattuna kuin tulenkipinä isoon mereen.

Sen näette selvästi tästä vaimosta, jota äärettömät surut ja murheet ympäröivät, niin että hänestä tuntuu, kuin olisi Jumala, taivas, maa ja kaikki häntä vastaan. Ja koska hän katseli tilaansa lihan jälkeen, miltä se silmille näytti, täytyi hänen päättää mahdottomaksi pelastusta sellaisesta tuskasta. Kun sitten hänen poikansa oli kuolleista herätetty, tuntui hänestä kuin olisi taivas ja maa, puut ja kivet ja kaikki hänen kanssaan iloinneet ja nauraneet. Silloin unohti hän kaikki tuskansa ja kärsimyksensä, se haihtui kaikki, niinkuin tulenkipinä sammuu meren keskelle pudotessaan. Sen vuoksi Jumala Jes. 54: 7, 8 sanoo: **Minä olen vähäksi silmänräpäykseksi sinun hyljännyt, mutta minä tahdon sinua suurella laupeudella koota. Minä olen vihassani vähäksi silmänräpäykseksi minun kasvoni kätkenyt sinulta, mutta minä tahdon armahtaa sinua ijankaikkisessa armossa, sanoo Herra sinun lunastajas.**

Mutta tuota minä en näe, sillä minusta tuntuu tuo silmänräpäys Jumalan ijankaikkisuudelta, vaikka se totisesti on ainoastaan silmänräpäys ja suuri ilo sitä seuraa, kuten myöskin Ps. 8: 6 sanoo: **Sinä teitä hänen vähää vähemmäksi enkeleitä, vaan sinä kaunistat hänen kunnialla ja kaunistuksella.** Mutta se kaikki on meiltä vielä salassa, niin ettemme näe sitä enemmän kuin tämä vaimokaan. Tuo kuollut poika on keskellä elämätä, sillä Jumala pitää häntä sylissään ja aikoo hänen herättää jälleen. Siinä on pieni kuoleman kipinä häntä ympäröimässä, sitä ei kukaan nähnyt; mutta kun hän eläväksi tuli, silloin tuli ilmi, mikä ennen oli maailmalta ollut salassa.

Näin menettelee Jumala totisesti meidänkin kanssamme. Siitä tulee meidän oppia, minkälainen Jumala meillä on, nimittäin joka on ympärillämme ja tykönämme kaikkein suurimmissakin vaaroissa ja tuskissa. Jos siis

joku on köyhä, on syntiin vajonnut, on kuolemaisillaan, on murheessa ja muissa ahdistuksissa, niin ajatelkoon hän, että se menee pian ohitse, että se on vaan pisara ja kipinä, sillä Jumala on hänet yltympäri piirittänyt sulalla rakkaudella, vanhurskaudella, elämällä ja ilolla, vaikka ei hän sitä nyt näytä, mutta vähän hetken päästä saamme sen nähdä ja tuntea. Siis on sinulla tässä esimerkki, ei uskosta vaan puhtaasta Jumalan armosta ja hyvyydestä. Nyt täytyy meidän myöskin puhua vähäsen hengellisestä ymmärryksestä eli salaisesta merkityksestä.

Salainen merkitys.

Kaikki työt ja ihmeet, joita Kristus näin näkyväisesti ja ulkonaisesti tekee, tulee selittää niin, että ne tarkoittavat niitä töitä, joita hän näkymättömästi ja hengellisesti eli sisällisesti ihmiselle tekee. Siis merkitsee tässä ruumiillinen kuolema sielun hengellistä kuolemaa, jota täytyy uskoa. Eihän yksikään ihminen voi nähdä toisen sieluun täällä eläessämme, mutta kun olemme kuolleet, on meillä toiset silmät, ja silloin näemme koko maailman kuolleeksi. Sentähden lausui Herra (Matt. 8: 22) eräälle kirjanoppineelle, joka ensin tahtoi mennä isäänsä hautaamaan: **Seuraa minua ja anna kuolleitten haudata kuolleitansa.**

Tämä nuorukainen on ruumiillisesti kuollut ja häntä kannetaan nyt hautaan, mutta muutamat ovat myöskin sisällisesti kuolleita Jumalalle, vaikka vielä täällä ruumiillisesti elävät. Se sielu on kuollut, joka ei usko Jumalaan eikä riipu hänessä, sillä ken Jumalaan uskoo, hän elää kuolemankin keskellä, kuten ennen on sanottu.

Tämä hengellinen kuolema on kahden laatuista. Muutamat ovat sielun puolesta kuolleet, mutta ei sitä nähdä niinkuin ruumiillista kuolemaa nähdään, eivät he näe eivätkä tunne sitä itsekään. Näin on koko maailma kuollut,

vaikka se ei tunne sitä. Sitten on muutamia myöskin hengellisesti kuolleita, jotka sen hyvästi tuntevat, sillä laki on heihin oikein sattunut. Me emme puhu tässä niistä, jotka eivät hengellisestä kuolemasta pidä väliä, vaan niistä, jotka tuntevat itsensä kuolleiksi, joiden sydän on hätäntynyt ja jotka omassatunnossaan tuntevat sydämensä uskottomaksi. Sellainen on aivan toisin kuollut kuin se, joka siitä tietämätönnä yhä edelleenkin elää mellastaa. Ken ei tätä tunne, häntä ei voida auttaa, sillä ei hän tiedä sairaudestaan, vaan elää kekkuloitsee, ei välitä Jumalasta eikä maailmasta. Ken taasen tämän kuoleman tuntee, hänessä vallitsee hätä ja surkeus, pelko ja vapistus, hänelle on maailma liian ahdas, hän etsii apua ja neuvoa, hän ei halveksi kiviä eikä kantojakaan, jos ne voisivat neuvoa, siitä puhumattakaan jos hän edes jotakin ohjausta saisi joltakulta ihmiseltä vaikkapa kuinkakin halvalta.

Kuka tämän tunnon hänelle antaa? Sen tekee laki, joka synnin ilmi saattaa. Laki sanoo: Elä pidä muita jumalia. Ken sen kuulen, niin tulee ja täytyy minun se tehdä, mutta en voi, ja silloin saan heti päättää olevani kadotettu. Jos suhteeni lakiin on tämmöinen, tulee heti kuolema ja sellainen hätä sydämeeni, että ellen apua saisi, täytyisi minun sellaiseen kuolemaan ja hätään ijankaikkisesti jäädä. Tämä se sitten on ainoan pojan kuolema; hän makaa paarilla ja kantajat kantavat häntä aina likemmäksi helvettiä. Kantajat ovat lain saarnaajia, jotka eivät muuta tee kuin vajottavat ihmisen yhä syvemmälle ja syvemmälle kuolemaan, niinkuin nämät tässä rientäen vievät kuollutta hautaan, peljättävät ja ahdistavat helvettiin mitä kauvemmin sitä syvemmälle, eikä tule ihmisen asia paremmaksi, vaan aina pahemmaksi.

Tätä olemme kyllä kokeneet paavin valanalaisina ripeissä ja syntein sovittamisissa.

Me luulimme voivamme tässä töillä syntiemme edestä täyden tehdä, mutta se oli vaan omientuntojen rasittamista, ja niin vajosimme yhä syvemmälle helvettiin. Jos siis sellaisia ihmisiä näet, jotka pelkäävät syntiä ja kadotusta, ne ovat jo kuolleet, niille ei sinun enään tarvitse lakia saarnata, heille täytyy osoittaa autuutta ja saarnata evankeliumia. Kun meidän paavilaisemme saavat tuollaisen murheelisen ihmisen käsiinsä, neuvovat he hänelle helminauha-rukouksia, pyhiinvaelluksia, niitä ja näitä töitä, joista yksi ei kuitenkaan auta enemmän kuin toinenkaan. Kantajat olisivat vieneet aina hautaan saakka ja sinne peittäneet, ellei Kristus olisi tullut. Samoin täytyy Kristuksen tässäkin lähestyä sanallaan ja armollaan.

Evankeliumin toinen virka on nyt se, ettei se opeta, mitä sinun tulee tehdä, vaan mistä sinun tulee saada voimaa sen tekemiseen. Näin Kristuskin tässä tekee. Ei hän kysy, mitä on tekeillä tai miksi näin teette. Tahdotteko nuorukaisen jälleen eläväksi vai mitä? Ei hän mitään sellaista kysy, vaan armahtaa äitiä, astuu esille, rupee paariin, jolloin kantajat heti seisahtuvat. Se on: kun saarnataan Jumalan hyviä tekoja, ja kuinka Kristus meille lahjoittaa ansionsa ja työnsä, silloin on Kristuksen käsi tarttunut paariin ja kantajat seisahtuvat. Toisin sanoin: silloin ei enään kuulla lainsaarnaajia, ei uskota heitä koskaan vaan sanotaan näin: saarnaa sinä töistä sinne, töistä tänne, meillä on toinen saarna. Niin kauvan kuin meidän kätemme koskettavat paaria, eivät ne mitään aikaan saa, kuollut ei tule uudestaan eläväksi, mutta kun Kristus paaria koskettaa, niin se tapahtuu. Kun nimittäin ihminen kuulee, että Kristuksen työt sen tekevät ja että hänen työnsä on meille lahjoitettu, sanoo hän: Mitä meidän tarvitsee siihen tehdä? Näin on meidän tekemisemme turhaa ja arvotonta.

Mutta kuollut ei siitä tule niin pian eläväksi. Meille kyllä saarnataan Jumalan sanaa ja hyviä töitä ja mitä meille Kristuksessa on lahjoitettu, mutta ei siinä vielä kylliksi, se on vasta parin kosketusta. Kristuksen äänen pitää myös tunkeutua sydämeen, niin että uskomme sanan, että niin on, kuin saarna kuuluu. Ei nuorukainen nouse heti paariin kosketuksesta, vaan kun Herra sanoi: **Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse ylös.** Tämä ääni liikutti sydämen ja teki kuolleen eläväksi. Mutta vaikka sanan kuulenkin enkä anna enään ihmisasetusten itseäni vaikuttaa, kannetaan minua kuitenkin yhä pois, minä pysyn yhä edelleenkin sellaisessa epäilyksessä, ja vähän siitä on vielä minulle apua. Minun täytyy paitsi ulkonaista saarnaa kuulla sydämesäni tämäkin ääni: **Nuorukainen, minä sanon sinulle: nouse ylös,** se on: minun pitää uskomman tämä saarna, turvautua siihen sydämelläni, uskaltaa siihen, niin etten anna synnin, kuoleman, perkeleen enkä helvetin sitä itseltäni riistää.

Siis on meillä kaksi saarnaa. Ensimmäinen rupee ainoastaan kädellä paariin, joka ei vielä saa asiata toimeen. Toinen sen tekee,

kun käsi on paaria kosketanut ja ääni tunkeutuu sydämeen. Ensimmäinen julistaa meille Kristuksen tekoja, että ne on meidän tähtemme tehdyt ja meille lahjoitetut, mutta kun ääni kajahtaa sydämessä, nousee kuolleen ollut puhumaan ja tunnustaa suullansa uskon, jonka hän sydämessään uskoo ja tuntee. Se on: jos sydän uskoo seuraavat heti rakkauden työt perässä; sinä nimittäin puhut, se on: saarnaat toisille ja kiität Jumalata siitä hyvästä teosta ja uskosta, jonka hän sinulle on tehnyt ja lahjoittanut.

Siitä seuraa sitten suuri ilo ja kiitos, jolloin Jumala saa ylistyksen ja kunnian, samoin kuin Kristus tässä saa suuren maineen koko Juudaan maassa ja kaikessa sen ympäristössä. Näin saattaa kristitty johdattaa monen uskoon. Älköön siis tehtäkö mitään ilvenäytelmiä ihmisistä ja tunnustähdeistä, kuten paavilaiset ovat tehneet. – Olkoon tämä puhuttu tästä evankeliumistamme, josta näemme, kuinka Jumala meitä auttaa ja pelastaa sulasta armostaan ja hyvyydestään ilman mitään ansiotamme ja avustustamme, ennen kuin häneltä apua etsimme tai rukoilemme. Jumala suokoon, että tämän uskoisimme. Amen.